

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعلیمات دینی

ویژه اهل سنت

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه حرفه ای

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نام کتاب: ضمیمه تعلیمات دینی - ویژه اهل سنت - پایه دوازدهم - دوره دوم متوسطه حرفه‌ای - کد ۵۱۲۱۹۱
پدیدآورنده: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
مدیریت برنامه‌ریزی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: مجید هداوند، منیره عزیزی، سهیلا خاکزاد، مینا حسنی، احمد مطلبی و رکانی (اعضای شورای برنامه‌ریزی)

حیدر الماسی، عطاء الله اولیایی، سمیه محمدی، عبدالله یعقوبی و با همکاری مینا حسنی، محمدحسن خدی و احمد مطلبی و رکانی (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
شناسه افزوده آماده‌سازی: احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - محمد عباسی (نگاشتارگر [طراح گرافیک]، و صفحه‌آرا)

نشانی سازمان: تهران - خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶، تلفن: ۶۶۹۷۰۴۵۵، کدپستی: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴

ناشر: شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبعلی، پلاک ۸،

تلفن ۹۳-۷۷۳۳۹۰۹۷، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۴۷

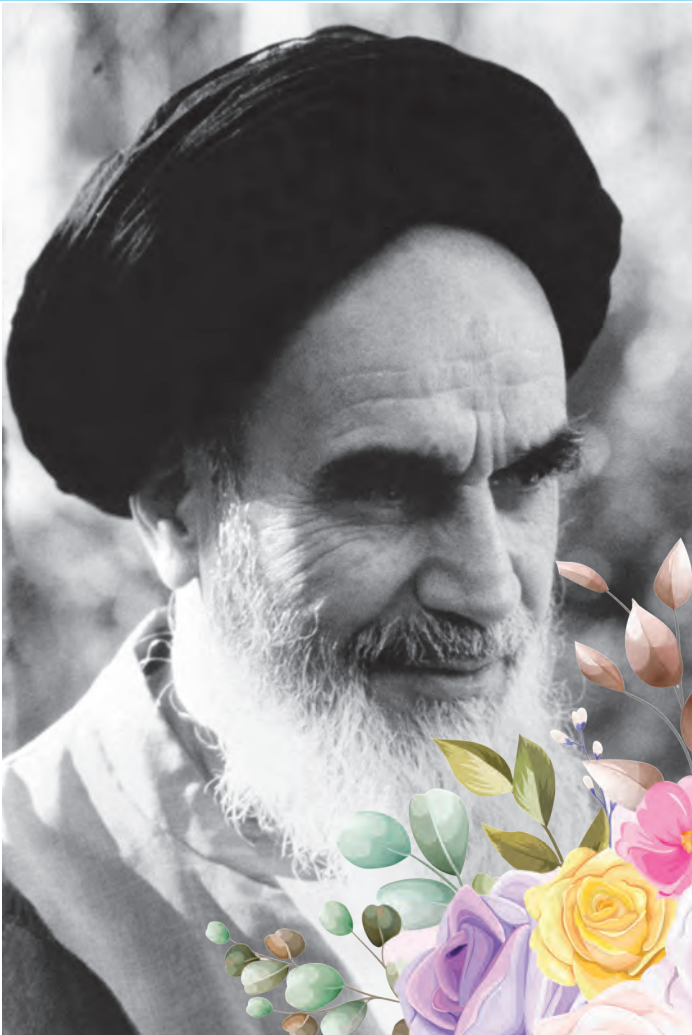
چاپخانه: شرکت افست (سهامی عام) (www.offset.ir)

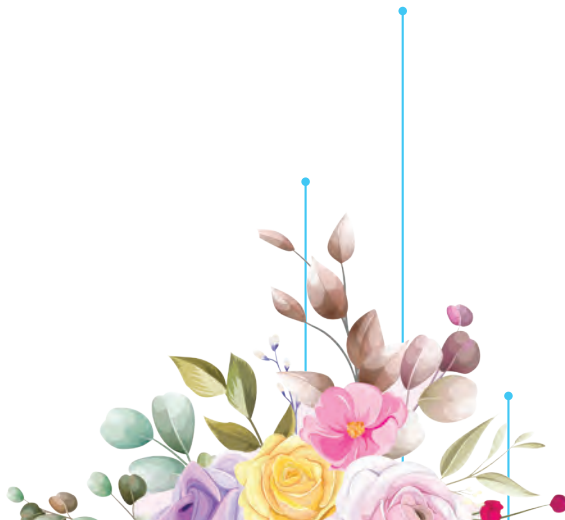
سال انتشار و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هر گونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۷-۳۴۶۸-۰۵-۹۶۴-۹۷۸-۷ ISBN 978-964-05-3468-7

فهرست مطالب

درس هفتم: پیامبر محبت و دوستی ۲

درس هشتم: امام اول ابو حنیفه (رحمه الله علیه) ۷

درس نهم: جستجو در آیات قرآنی ۱۱

درس دهم: نماز باشکوه جمعه ۱۴

می دانیم که خداوند، پیامبران را از بین بهترین انسان ها انتخاب کرده است تا مردم را به خداپرستی هدایت کنند و راه خوب زندگی کردن را به آنها بیاموزند. پیامبران، پیام ایمان به خدا را به مردم می رسانند و به آنها درس محبت و مهربانی می دهند.

آخرین پیامبر خدا که برای نجات انسان ها از جهل و نادانی، بسیار تلاش کرد و در این راه، رنج و زحمات زیادی کشید؛ محمد رسول خدا (صلی الله علیه و علی آله) است.

پیامبر اسلام با مردم با خوش اخلاقی رفتار می کرد. او به مردم فقیر کمک می کرد و از دیدن بی ایمانی و بد رفتاری بعضی از مردم رنج می برد و تلاش می کرد مردم خدای یکتا را بشناسند.

پیامبر اسلام مردم را به راه درست راهنمایی می کرد و چون خیلی دلسوز و مهربان بود، سخنانش در دل مردم اثر می گذاشت.

اگر کسی به پیامبر آزاری می رساند، او این رفتارشان را می بخشید و از مردم می خواست به هم احترام بگذارند و از رفتار خشونت آمیز دوری کنند.

این که ما با شنیدن نام پیامبر بر او صلوات می فرستیم، نوعی تشکر و قدر دانی از دلسوزی ها، محبت ها و خوبی های او است.

بلو که مومن هتم ..... خدا رمی پرتم
پیام پیغمبران ..... محبت است و ایمان
تتم همه انبیاء ..... محمد مصطفی
هراران سلام ما ..... بر پیامبر خدا

پاسخ دهید

- ۱- دو ویژگی اخلاق پیامبر اسلام را بگویید.
- ۲- وظیفه ما در مقابل پیامبر اسلام چیست؟

کامل کردن عبارات

- ۱- صلوات فرستادن نوعی ..... از پیامبر است.
- ۲- اگر کسی به پیامبر آزار می رساند، او آنها را .....

جست و جو در درس

پیام های اصلی درس	شماره
.....	۱
.....	۲
.....	۳

برای خواندن

در قرآن نام ۲۵ پیامبر آمده است. ما پیروان موسی (علیه السلام) را یهود، پیروان عیسی (علیه السلام) را نصاری یا مسیحی و پیروان پیامبر اسلام (صلی الله علیه و علی آله) را مسلمان می نامیم. مسلمان باید اخلاق و رفتار شایسته داشته باشد.

خدای من!
من ترا دوست دارم.
تمام آن چه که دارم از تو است.
این جهان بسیار بزرگ و زیارا تو آفریده ای.
تو حاکم و فرمانروای جهانی.
خدایا تنها تو را می پرستم و تنها از تو کمک می گیرم.

• درس هشتم امام اول ابوحنیفه (رحمه الله علیه)

کوفه شهر مهمی بود که مردم در آن جا به آموختن علم مشغول بودند. در این شهر استادان بزرگی زندگی می کردند که علوم اسلامی را به شاگردانشان تعلیم می دادند. در سال ۵۰ هجری در خانواده ای با ایمان کودکی به دنیا آمد که نامش را نعمان گذاشتند. او پسری مهربان و پاکیزه بود و دوستانش را به رعایت پاکی و تشویق می کرد.

نعمان از کودکی به موضوعات دینی علاقه داشت. وقتی پدرش علاقه و هوش زیاد نعمان را دید، او را به کلاس درس استاد بزرگی به نام حماد ابن ابی سلیمان فرستاد. نعمان تا سال ۱۲۰ هجری علوم اسلامی را نزد استادش آموخت. وقتی استادش از دنیا رفت، ابوحنیفه (رحمه الله) جانشین او شد.

او در مسائل دینی آگاه بود و بعدها به امام اول معروف شد. خداوند هر کسی را که دوست داشته باشد؛ او را در فهمیدن مسائل دینی آگاه می کند.

ابوحنیفه (رحمه الله) مرد درستکاری بود و با ظلم و ستم مبارزه می کرد. برای همین حاکمان ستمگر او را دو بار زندانی و شکنجه کردند. او در سال ۱۵۰ هجری در زندانی در بغداد از دنیا رفت. امروزه مردم زیادی از کشورهای اسلامی در مسائل دینی از او پیروی می کنند.

سخنی از بزرگان

پیامبر (صلی الله علیه و علی آله):

عالمان وارثان پیامبرانند.

پاسخ دهید

— چرا امام حنیفه را زندانی کردند؟

کامل کردن عبارت ها

امام حنیفه از کودکی ..... و ..... بود.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱	.....
۲	.....
۳	.....
۴	.....

برای خواندن

امام شافعی (رحمه الله) بسیار امام اول را دوست داشت و از مقام علمی او تعریف می کرد. از آن بزرگوار نقل شده که فرمود: هر کس بخواهد روش بحث و گفتگوی صحیح دینی را یاد بگیرد؛ به امام اول نگاه کند.

وکیع ابن الجراح یکی از استادان بزرگ امام شافعی می فرماید: امام اول بسیار امانت دار بود و رضای خدا برای او از همه چیز مهمتر بود و اگر شمشیر ستمگران می خواست به سوی او بیاید، او به خاطر خداوند آنها را می پذیرفت و از ستمگران ترسی نداشت. امام احمد که به تقوی مشهور بود، از مقاومت های او در راه دفاع از دین و عدالت تعریف می کرد.

فعالیت ویژه

نام دو نفر از شاگردان بزرگ امام اول را پیدا کنید و در مورد ویژگی های علمی و اخلاقی او مطالبی را نوشته و برای دوستانتان بخوانید.

جستجو در آیات قرآنی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...

ای مومنان از خدا و پیامبر و ولی امر خود اطاعت کنید ...

سوره نساء، آیه ۵۹

... وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا ...

و برخی از مومنان را امامانی قرار داده ایم تا به امر ما (مردم را) راهنمایی کنند ...

سوره سجد، آیه ۲۴

تمرین ۱

— کلمه های زیر را بخوانید.

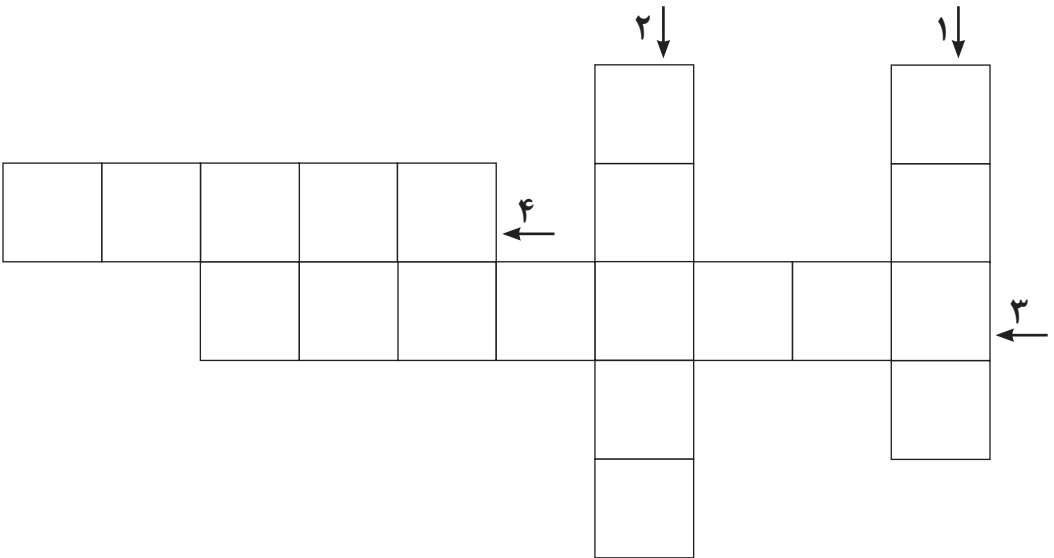
يَهْدُونَ	يَهْدُونَ
مِنْكُمْ	مِنْكُمْ
أَطِيعُوا	أَطِيعُوا
أُمَّةً	أُمَّةً

با کمک هم، جدول حل کنیم

- ۱- اولین چیزی که در روز قیامت به حساب آن رسیدگی می شود.
- ۲- مهمترین برنامه همه پیامبران، دعوت مردم به پرستش خدای ..... است.
- ۳- زیباترین چیزی که انسان با خود به آن دنیا می برد.
- ۴- به پیروان حضرت عیسی (ع) ..... می گویند.

روز جمعه برای ما مسلمانان از بهترین روزهای هفته است. در این روز از کارهای روزانه دست می کشیم و خود را برای شرکت در نماز جمعه آماده می کنیم. غسل می کنیم و پاکیزه ترین لباس خود را می پوشیم، به دعوت پروردگار خود پاسخ می دهیم و در نماز جمعه شرکت می کنیم. مراسم نماز جمعه با دو خطبه^۱ آغاز می شود این دو خطبه را امام جمعه می خواند. امام جمعه فردی عالم، مهربان، دلسوز و محبوب مردم است. او با گفتن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، ستایش خدا، صلوات و سفارش به رفتار خوب و دوری از گناه و خواندن آیه یا آیاتی از قرآن، سخنانش رو شروع می کند. امام جمعه در مورد مسایل مختلف جامعه اسلامی برای مردم صحبت می کند و در پایان با دعا و صلوات سخنرانی را تمام می کند. شرکت کنندگان در نماز جمعه باید هنگامی که امام جمعه خطبه می خواند ساکت و آرام بنشینند و به سخنان او گوش دهند.

نماز جمعه دو رکعت است. نمازگزاران در صف های منظم می ایستند و به امام جمعه اقتدا می کنند^۲ و نماز می خوانند.

راستی می دانید چرا امام جمعه وقتی که خطبه می خواند، می ایستد و سلاح^۳ به دست می گیرد؟

۱- خطبه: سخنرانی

۲- اقتدا می کنند: پیروی می کنند

۳- سلاح: اسلحه

او با این کار به همه اعلام می کند که مسلمانان همیشه برای دفاع از دین خود آماده هستند و اگر دشمنان بخواهند سخن حق را قبول نکنند مسلمانان با آنها مبارزه می کنند. پس از پایان مراسم نماز جمعه، مسلمانان خود را برای کار، تلاش و عبادت در هفته بعدی آماده می کنند.

سخنی از بزرگان

پیامبر (صلی الله علیه و علی آله) فرموده است:

هر کس روز جمعه، غسل کند و آن گونه که می تواند خود را پاکیزه کند و (بر سر و ریش) روغن زند یا از عطر استفاده کند. سپس به نماز جمعه برود و در آن جا، جای مردم را به هم نزند و نمازی که بر او واجب و لازم است بخواند و هنگام آمدن امام ساکت باشد، اشتباهات بین دو جمعه اش بخشیده می شود.

پاسخ دهید

- ۱- نماز جمعه چند خطبه دارد و چه کسی آنها را می خواند؟
- ۲- چرا وقت خواندن خطبه ها باید ساکت باشیم؟
- ۳- چگونه برای نماز جمعه آماده می شویم؟
- ۴- امام جمعه چگونه شخصیتی است؟

کامل کردن عبارت ها

- ۱- در روز جمعه خواندن سوره ..... و ..... بر پیامبر ثواب زیادی دارد.
- ۲- نماز جمعه دو رکعت است و به جای دو رکعت دیگر ..... خوانده می شود.
- ۳- صف نماز جمعه مانند سایر نمازها ..... است و نماز گزاران نزدیک و متصل به هم نماز می خوانند.

جست و جو در درس

شماره	پیام های اصلی درس
۱	.....
۲	.....
۳	.....

جمله ها را آن طور که می خواهید ادامه دهید

۱- من برای شرکت در نماز جمعه .....

.....

۲- هنگامی که در نماز شرکت می کنم .....

.....

با راهنمایی معلم در کلاس با دوستانتان گفت و گو کنید

شرکت در نمازهای جماعت مانند نماز جمعه، چه فایده هایی دارد؟

فعالیت ویژه

با راهنمایی بزرگترها در چند جمله بنویس که در نماز جمعه این هفته در شهر شما، امام جمعه چه چیزهایی را در خطبه گفت؟

